

Perek Shira: The Fig and Yehoshua, the successful student

Presented by Rabbi Mordechai Rhine

תאנה אומרת: נצר תאנה יאכל פריה (משלי כז פסוק יח)

1) The fig says: He who guards the fig shall eat its fruit. (Mishlei 27:18)

רש"י במדבר פרק כז פסוק טז

יפקד ה' - אמר הגיע שעה שאתבע צרכי שיירשו בני את גדולתי. אמר לו הקב"ה לא כך עלתה במחשבה לפני, כדאי הוא יהושע ליטול שכר שמושו שלא מש מתוך האהל. וזהו שאמר שלמה (משלי כז, יח) נוצר תאנה יאכל פריה:

2) "May Hashem appoint": Moshe said, "It has come time for me to request that my sons inherit my position." Hashem said to him, "Not as you think, is My intent. It is proper that Yehoshua shall receive the reward that he served, and never left the 'tent'." This is what Shlomo said: He who guards the fig shall eat its fruit.

Understanding the Fig

במדבר רבה (וילנא) פרשה כא

למה נמשלה תורה בתאנה שרוב האילנות הזית הגפן והתמרה נלקטין כאחת והתאנה נלקטת מעט מעט כך התורה היום לומד מעט ולמחר הרבה לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשנתיים

3) Why is the Torah compared to a fig? Most fruits are collected at once. But the fig is collected slowly aver many days. So is Torah learned a little bit each day. It cannot be learned in a year or two.

ילקוט שמעוני יהושע רמז ב

למה נמשלה תורה לתאנה? אלא כל הפירות יש בהם פסולת, תמרים יש בהם גרעינים, ענבים יש בהם חרצנים, רמונים יש בהם קליפין, אבל תאנה כלה יפה לאכול – כך דברי תורה אין בהם פסולת

4) Why is Torah compared to a fig? Generally fruits have parts that should be discarded. A fig is totally edible. So Torah has no part that is wasted.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נז עמוד א

הרואה תאנה בחלום - תורתו משתמרת בקרבו,

5) One who sees a fig in a dream- His Torah is guarded within him.

Understanding the Role of Yehoshua

תלמוד בבלי מסכת תמורה דף טז עמוד א

בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן, אמר לו ליהושע: שאל ממני כל ספיקות שיש לך! אמר לו: רבי, כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר? לא כך כתבת בי +שמות ל"ג+ ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל?

6) When Moshe was ready to depart, he asked Yehoshua, "Ask any questions that you still have." Yehoshua answered, "Rebbe, did I ever leave to go elsewhere? Did you not write about me: His servant was Yehoshua bin Nun, a lad, he never left the tent of learning."

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף צט עמוד ב

לא ימוש ספר התורה הזה מפריך והגית בו יומם ולילה, אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן: פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה, ראה הקב"ה את יהושע שדברי תורה חביבים עליו ביותר, שנאמר: +שמות לג+ ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, אמר לו הקדוש ברוך הוא: יהושע, כל כך חביבין עליך דברי תורה? לא ימוש ספר התורה הזה מפריך.

7) "The Torah shall not leave your mouth; you shall study it both day and night." This verse is not a commandment, but rather a blessing. Hashem saw that Torah was very dear to him. He said, "Yehoshua, Torah is so dear to you- It shall never depart from you."

Practical Applications

בראשית פרק ג פסוק ז

ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת:

8) Their eyes were opened and they realized that they were unclothed. They sewed fig leaves and made aprons for themselves.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ע

תניא, רבי מאיר אומר: אותו אילן שאכל אדם הראשון ממנו גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה לאדם אלא יין. רבי יהודה אומר: חטה היה, שאין התינוק יודע לקרוא אבא ואימא עד שיטעום טעם דגן. רבי נחמיה אומר: תאנה היה, שבדבר שקלקלו בו נתקנו, שנאמר +בראשית ג'+ ויתפרו עלה תאנה.

9) Rabbi Meir said, 'The tree that first man ate from was a grape vine.' Rabbi Yehudah said, 'It was wheat.' Rabbi Nechemya said, 'It was a fig tree. From the same source as the problem they found rectification.

רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ג הלכה יג

אף על פי שמצוה ללמוד ביום ובלילה אין אדם למד רוב חכמתו אלא בלילה, לפיכך מי שרצה לזכות בכתר התורה יזהר בכל לילותיו ולא יאבד אפילו אחד מהן בשינה ואכילה ושתייה ושיחה.

10) Even though it is a mitzvah to learn by day and by night, a person learns most of his wisdom as night. Therefore, one who wants to acquire the crown of Torah shall not waste even one night with sleep, eating, drinking, or joking.